ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು

ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 1975 ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳು, ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಹಾಲುಣಿಸುತ್ತಿರುವ ತಾಯಂದಿರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪುನರ್ರಚಿತ ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು

ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು – ಇವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ;

- ಐ.ಡಿ.ಎ. ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಐ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಎನ್.ಐ.ಪಿ. ಜೊತೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಹೊಸ ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಚ್.ಒ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾನಕಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾರ್ಡನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಐದು ಸ್ತರದ ಪರಾಮರ್ಶೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
- ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳ ಕರಡು ಪ್ರತಿ ಹಾಗೂ ಸೇವೆ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು.
- ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪ್ರಬಂಧಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಎಂ.ಐ.ಎಸ್).
- ಇ.ಸಿ.ಸಿ.ಇ. ನೀತಿ–ಧೋರಣೆ ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಹಾಯಕಿಯರ ಗೌರವಧನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವೇದಿಕೆ (ಎನ್.ಆರ್.ಪಿ.) ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು ಪುನರ್ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು

- **ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು**
  - ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶ, ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಕಲಿಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
  - ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು.
  - ಸೇವೆಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ.
  - 3 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಾಯದ ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವಿಕೆಯತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು.
  - ಆರಂಭಿಕ ಬಾಲ್ಯದ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
  - ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
  - ತಾಯಂದಿರಿಗಾಗಿ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅಧಿವೇಶನಗಳು.

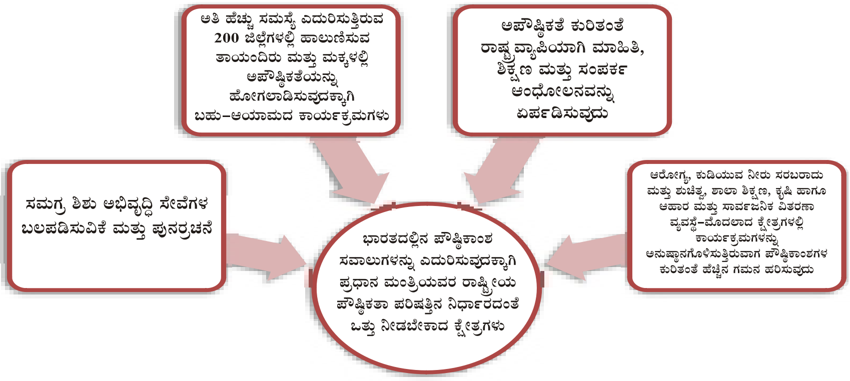

ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕಾದ ಹೊಸ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

- ಸೇವೆಗಳ ಪುನರ್ರಚನೆ.
- – 3 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಯದ ಮಕ್ಕಳತ್ತ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು, ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- – ಆರಂಭಿಕ ಬಾಲ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ/ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವದ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಪ್ರಭಾವ, ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶ ಸೂಚಕಗಳು.
- ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾನಕಗಳು.
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಸಮೀಕರಣ.
- ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮರು–ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.
- ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು, ಇ.ಸಿ.ಸಿ.ಇ., ಮಗುವಿನ ವಿಕಸನ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ.
- ಸಮುದಾಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಜನ ಸಭೆ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳು.

- ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಗ್ರಾಮೀಣ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶ ಸಲಹಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹ ಶಿಬಿರ).
- ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು.

ಪಟ್ಟಿ: ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಠಿಕ ಆಹಾರ ವೆಚ್ಚ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ವರ್ಗ	ಈಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳು (16.10.08 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ)	ಪರಿಷ್ಕೃತ ನಿಯಮಗಳು (ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ)
6–72 ತಿಂಗಳು ಪ್ರಾಯದ ಮಕ್ಕಳು	ರೂ. 4.00	ರೂ. 6.00
ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳು	ರೂ. 6.00	ರೂ. 9.00
ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಹಾಲುಣಿಸುವ ತಾಯಂದಿರು	ರೂ. 5.00	ರೂ. 7.00

- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಲ ಪಡಿಸುವುದು.
- ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಸಮುದಾಯ ಮಾಲಿಕತ್ವವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

◆ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

- ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಬಲ ಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳ ಎಂ.ಐ.ಎಸ್. ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ಮಾಹಿತಿ, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಐ.ಸಿ.ಟಿ.) ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
- ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವುದು.

◆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

- ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಘಟಕಗಳು.
- ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಗಳು ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವಾಗುಚ್ಛಗಳನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುವುದು

ಇ.ಸಿ.ಸಿ.ಇ.ಡಿ.
- ಇ.ಸಿ.ಸಿ.ಇ. ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವದ/ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶ ಪೂರಕಗಳು

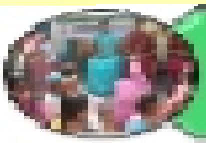

ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಠಿಕತಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು
- ಐ.ವೈ.ಸಿ.ಎಫ್. ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ಹೆರಿಗೆ ಬಳಿಕದ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ಆರೈಕೆ, ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವ ಕುರಿತಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಆರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು
- ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದುಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶಗಳ ಸರಬರಾಜು
- ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ
- ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆಗಳು

ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟಣೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಐ.ಇ.ಸಿ
- ಐ.ಇ.ಸಿ. ಆಂದೋಲನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳು